

Všichni Ukrajinci pryč? Česko by zažilo otřes jako dlouho ne

Pavel Cechl, Adam Kotrbatý

vybrat autory
ke sledování

3530

▶ 6:19

Poslechněte
si tento
článek

Dnes 30. 5., 14:09

V předvolební honbě za voličskými hlasy sílí volání po odchodu ukrajinských uprchlíků z Česka. Co by to znamenalo? V prvé řadě šok a škody pro celou ekonomiku. Pocítily by jej firmy, které Ukrajince zaměstnávají a těžko by za ně sháněly náhradu, protože často vykonávají hůře placené pozice, ať už ty manuální, nebo ve zdravotnictví. Někteří lidé by si na platech sice možná polepšili, jenže by je o peníze vzápětí připravily dražší zboží a služby. Celá země by tak ve výsledku přišla o desítky miliard korun.

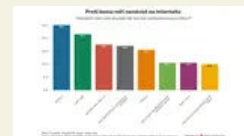
Demonstrace proti ukrajinské vlajce na Národním muzeu. Archivní foto

Po odchodu Ukrajinců volá například šéf SPD Tomio Okamura. Ten chce revidovat povolení k pobytu všech Ukrajinců, nejenom běženců. Tedy i těch, kteří zde bydleli před ruskou invazí v roce 2022.

Celkem v Česku žije přes 572 tisíc Ukrajinců, z toho téměř 374 tisíc z nich zde našlo útočiště před válkou. Podle hlavního ekonoma Trinity Bank Lukáše Kovandy uprchlíci letos z hlediska veřejných financí vygenerují zhruba o deset miliard vyšší příjmy, než jaké budou náklady na ně.

Na českém internetu bují nevídaná nenávist. Hlavním terčem Ukrajinci

Domácí

Ukrajinci jsou z valné většiny aktivní součástí ekonomiky. Často se sice jedná o matky s dětmi, i přesto podle posledních dat Úřadu práce pracuje v Česku přes 158 tisíc běženců. Zaměstnanecký poměr má celkem více než 249 tisíc Ukrajinců. Jejich návrat by tak znamenal především úbytek potřebné pracovní síly.

Seznam Native

Pijete rádi kávu? A víte, jakým typem kávomila jste?

„I částečný odchod Ukrajinců by tak snížil hrubý domácí produkt o desítky miliard korun,“ dodal Kovanda.

Dražší a pomalejší

Uprchlíci nacházejí práci převážně ve stavebnictví, zpracovatelském průmyslu, potravinářství, logistice, obchodu a službách. „Významně se uplatňují na dělnických pozicích, jako pomocní pracovníci ve stavebnictví, ale také v gastronomii a u žen částečně v sektoru péče, úklidových a zdravotních a sociálních službách,“ sdělil Novinkám Jiří Horecký, prezident Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů.

Zmíněné stavebnictví by bylo jedním z nejvíce zasažených odvětví. Ukrajinci tvoří asi desetinu ze 415 tisíc lidí, kteří v oboru pracují. „Již nyní je české

stavebnictví na zahraničních pracovnících závislé,“ uvedl Jakub Šimáček, ředitel stavební společnost TBG Metrostav.

Stavebníci dlouhodobě upozorňují na to, že sektoru bude v příštích letech chybět zhruba 74 tisíc osob. Odchod Ukrajinců by to ještě umocnil. A to ani nemusí dojít k jejich nucenému návratu do vlasti po politických zásazích. Lidé mohou scházet i v případě, že nastane příměří.

Čechům jsme vděčné, že nám pomohli, a chceme tu zůstat, říká Ukrajinka Svitlana, která uprchla před válkou

Nedostatek pracovníků by tlačil na další růst cen stavebních prací. V konečném důsledku by se tak mohly prodražit a zpoždit běžné rekonstrukce, opravy silnic i zásadní infrastrukturní projekty.

Potíže by ale nastaly nejen ve stavebnictví. Podobné problémy by měl také zpracovatelský průmysl. Komplikace by byly znát i ve službách, například v případě hotelů a restaurací.

„K tomu, aby firmy poté získaly náhradu, musely by výrazně zvýšit nabízené mzdy, což by se ve službách a ve stavebnictví brzy odrazilo i v cenách,“ uvedl hlavní ekonom Banky Creditas Petr Dufek.

Odchod Ukrajinců by citelně dopadl také na sociální služby, kde bývají nízké platy a kde se zvláště Ukrajinky na některých pozicích uplatňují.

„Bez jejich práce se těžko obejdeme. Pomáhají tím růstu naší ekonomiky, což by bez ní nebylo možné, protože by u nás neměl kdo tyto pracovní pozice obsadit. Některé pro nedostatek lidí, jiné proto, že o ně není takový zájem,“ shrnul ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).

Vyšší mzdy jen zdánlivě

Pro některé Čechy by návrat Ukrajinců do vlasti mohl mít na první pohled pozitivní dopad. Například v tom, že by jim zaměstnavatelé museli přidat. Měli by totiž menší konkurenci na trhu práce. To se týká především lidí s nižší kvalifikací.

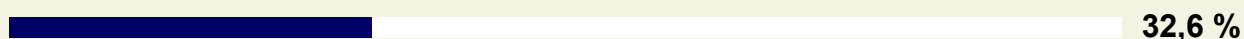
Dopad by to ovšem mělo na firmy. „Jelikož se Česko potýká spíše s nedostatkem pracovníků nežli s jejich přebytkem a uprchlíci byli koncentrováni v sektorech s nižšími maržemi, kde je prostor pro přidávání jen omezený, byl by celkový efekt jejich odchodu jednoznačně negativní,“ míní ekonom Vít Hradil ze společnosti Investika.

Jak už naznačil Dufek, nutnost zvyšovat mzdy by se firmy snažily propsat do cen pro konečné spotřebitele. Česko by tak opět čelilo vyšší inflaci, která by reálnou hodnotu výdělků snížila.

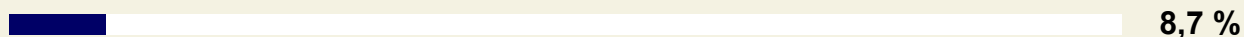
Anketa

Obešla by se podle vás Česká republika bez práce Ukrajinců?

Absolutně ne

Jen velice těžko

Nebyl by to takový problém.

☒ Jste přihlášen(a), můžete hlasovat

Celkem hlasovalo 11808 čtenářů.

Podle nedávného šetření Sociologického ústavu Akademie věd je navíc mezi uprchlíky vysoký podíl lidí s vyšším vzděláním. Dá se tedy čekat, že se po čase přesunou do profesí s vyšším finančním ohodnocením, takže nebudou na pracovním trhu tolik konkurovat lidem s nižší kvalifikací.

Odchod Ukrajinců by mohl dočasně ulevit napjatému nájemnímu trhu. Podle Pavla Berky, realitního makléře společnosti Century 21, se v případě jejich odchodu uvolní v Praze kolem 22 až 24 tisíc nájemních bytů, v Brně pak čtyři až pět tisíc.

„Jde zejména o levnější byty nebo sdílené pronájmy, které si uprchlíci pronajímali ve skupinách či vícečlenných domácnostech,“ uvedl Berka pro

Novinky. Tyto byty by tak mohly zlevnit.

Jenže podobně jako ceny zboží, i nájemné by se začalo brzy znovu šplhat vzhůru. Kvůli vysokým kupním cenám bytů se do pronájmů přesouvá stále více Čechů. Ti by tak úbytek Ukrajinců majitelům postupně vykompenzovali. Nová poptávka by odliv stávajících nájemníků vynahradila do roka až dvou let.

Ještě méně by odchod Ukrajinců ovlivnil zájemce o koupi bytu. I po třech letech války bydlí uprchlíci především v pronájmu. Na kupní ceny by tak nadále měly větší efekt úrokové sazby hypoték, kupní síla českých domácností nebo nedostatečná nabídka nových bytů a vysoký zájem investorů.

Ještě méně dětí

V konečném součtu by tak podle ekonomů exit Ukrajinců českou ekonomiku poškodil. Podle Hradila by mohla postupně přijít o 0,5 až jedno procento svého výkonu.

Negativně by se odchod Ukrajinců promítl i na demografickém vývoji a stavu penzijního systému. „Návrat Ukrajinců a především Ukrajinek – vzhledem k tomu, že řadu z nich tvoří ženy v reprodukčním věku – by znamenal kromě úbytku obyvatel a pracovních sil též další snížení již tak nízkého počtu narozených dětí,“ varoval demograf Tomáš Fiala z Vysoké školy ekonomické v Praze.

Uprchlíci jsou navíc většinou mladší, než je průměr české populace. Podle již zmíněného šetření Sociologického ústavu je jejich věkový průměr 28 let, u Čechů je to 43 roků. Z penzijního systému tak budou v průměru čerpat o desítky let později.